स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) अंतर्गत राज्यातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना बायोगॅस, बांधकाम व पाडकाम आणि घनकचरा व्यवस्थापन प्रकल्पासाठी केंद्र व राज्य शासनाच्या हिश्यातील निधीचा दुसरा हप्ता वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: स्वमअ-२०२३/प्र.क्र.४१/नवि-३४

हुतात्मा राजगुरू चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दिनांक : २४ जुलै, २०२३.

वाचाः

- १. शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक: स्वभाअ-२०१५/प्र.क्र.२३/नवि-३४,दि. १५.०५.२०१५.
- २. वित्त विभागाचे शासन निर्णय क्रमांक अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/ अर्थ-३, दिनांक १२ एप्रिल, २०२३.
- 3. केंद्र शासनाच्या गृह निर्माण व नगरी कार्य मंत्रालयाचे आदेश क्रमांक F. No.1/5/2022-SBM-I (Part-1) (Computer No. 9124532), दिनांक ३० मार्च, २०२३.
- ४. स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) संचालनालयाचे क्रमांक राअस/दुसरा हप्ता/१५५८/२०२२-२३, दिनांक ३१.०३.२०२३ चे पत्र.

शासन निर्णयः

देशातील सर्व शहरे पूर्णपणे स्वच्छ, निरोगी आणि राहण्यायोग्य करणे आणि सर्व नागरिकांना स्वच्छ व चांगले आरोग्य आणि स्वच्छ पर्यावरण मिळावे तसेच देशातील सर्व सांविधानिक शहरांना स्वच्छतेची आणि या शहरामधील नागरीकांना घरगुती शौचालयांची सुविधा उपलब्ध करून देणे, या उद्देशाने केंद्र शासनाने "स्वच्छ भारत अभियान (नागरी)" ची अंमलबजावणी सुरु केली आहे. या अभियानाच्या धर्तीवर राज्यामध्ये संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील शासन निर्णयान्वये "स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी)" राबविण्यात येत आहे.

- २. स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत राज्यातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना बायोगॅस, बांधकाम व पाडकाम आणि घनकचरा व्यवस्थापन प्रकल्पासाठी मा. मुख्य सिववांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार सिमतीच्या मान्यतेने प्रस्ताव केंद्र शासनास सादर करण्यात आले होते. केंद्र शासनाने संदर्भीय क्र. ३ येथील दिनांक ३० मार्च, २०२३ रोजीच्या आदेशान्वये राज्यातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना बायोगॅस, बांधकाम व पाडकाम आणि घनकचरा व्यवस्थापन प्रकल्पासाठी केंद्र शासनाचा अनुज्ञेय हिस्स्यापैकी देय असणारा दुसरा हप्ता रुपये ६०,००,००,०००/- (रुपये साठ कोटी फक्त) एवढा निधी राज्यास वितरीत केला आहे. केंद्र शासनाकडून सदर निधी राज्य शासनास प्राप्त झाल्याची खात्री वित्त विभागाचे Sheet No. ५२ (२०२२-२३) वित्त विभाग/अर्थोपाय, दिनांक ०३ एप्रिल, २०२३ अन्वये करण्यात आली आहे.
- ३. संदर्भ क्रमांक ४ येथील राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) संचालनालयाचे दिनांक ३१ मार्च, २०२३ चे पत्र व सहपत्रात नमुद स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत केंद्र शासनाने राज्यातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या नागरी बायोगॅस, बांधकाम व पाडकाम आणि घनकचरा व्यवस्थापन प्रकल्पासाठी राज्यासाठी

वितरीत केलेला दुसरा हप्त्याचा निधी रुपये ६०,००,००,०००/- (रुपये दहा कोटी बासष्ठ लाख दहा हजार आठशे पंच्याऐंशी फक्त) व त्या प्रमाणात राज्य शासनाचा ४०% अनुज्ञेय हिस्सा म्हणजेच रुपये ४०,००,००,०००/- (रुपये चाळीस कोटी फक्त) असे एकूण रुपये १००,००,००,०००/- (रुपये शंभर कोटी फक्त) राज्यातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना वितरीत करण्याकरिता खालील प्रमाणे मान्यता देण्याची विनंती केली होती :-

अ) **बायोगॅस प्रकल्पांसाठी** केंद्र व राज्य शासनाच्या निधीचा नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनिहाय संक्षिप्त तपशील :-

अ.	नागरी स्थानिक स्वराज्य	केंद्र हिस्सा (रुपये)	राज्य हिस्सा (रुपये)	एकूण रुपये
क्र.	संस्थाना दुसरा हप्ता	ता दुसरा हप्ता प्रमाण ६०% प्रमाण ४०%		
9	महानगरपालिका (१ शहर)	२,१०,००,०००.००	9,80,00,000.00	३,५०,००,०००.००
2	नगरपरिषदा (१९ शहरे)	3,99,00,000.00	२,६६,००,०००.००	६,६५,००,०००.००
एकूण		६,०९,००,०००.००	४,०६,००,०००.००	90,94,00,000.00

ब) **बांधकाम व पाडकाम कचरा व्यवस्थापन प्रकल्पांसाठी** केंद्र व राज्य शासनाचा नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था निहाय निधी तपशील :-

अ	ſ.	नागरी स्थानिक स्वराज्य	केंद्र हिस्सा (रुपये)	राज्य हिस्सा (रुपये)	एकूण रुपये
क्र	~~.~~	संस्थाना दुसरा हप्ता	प्रमाण ६०%	प्रमाण ४०%	
q	1	महानगरपालिका (३ शहरे)	२,७१,५०,०००.००	9,८9,००,०००.००	४,५२,५०,०००.००

क) **घनकचरा व्यवस्थापन प्रकल्पांसाठी** केंद्र व राज्य शासनाच्या निधीचा नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनिहाय संक्षिप्त तपशील :-

अ.	नागरी स्थानिक स्वराज्य	केंद्र हिस्सा (रुपये)	राज्य हिस्सा (रुपये)	एकूण रुपये
क्र.	संस्थाना दुसरा हप्ता	प्रमाण ६०%	प्रमाण ४०%	
9	महानगरपालािका (७ शहरे)	४०,८६,५५,००७.००	२७,२४,३६,६७१.००	६८,१०,९१,६७१.००
2	नगरपरिषदा (७ शहरे)	8,44,92,323.00	३,०३,४१,५४९.००	७,५८,५३,८७१.००
3	नगरपंचायती (३५ शहरे)	५,७७,८२,६७०.००	३,८५,२१,७८०.००	९,६३,०४,४५१.००
एकूण		५१,१९,५०,०००.००	38,93,00,000.00	८५,३२,५०,०००.००

स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत बायोगॅस, बांधकाम व पाडकाम आणि घनकचरा व्यवस्थापन प्रकल्पांसाठी दुसऱ्या हप्त्यासाठी केंद्र शासनाचे रुपये ६०,००,००,०००/- व त्या प्रमाणात राज्य शासनाचा अनुज्ञेय हिस्सा म्हणजेच रुपये ४०,००,००,०००/- असे एकूण रुपये १००,००,००,०००/- एवढा निधी खालील तक्त्यात नमूद केल्यानुसार संबंधित लेखाशिर्षाखाली सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात येत असून सदर खर्च वितरीत केलेल्या तरतूदी मधून भागविण्यात यावा. वा.

अ.	लेखाशिर्ष	अर्थसंकल्पीत करण्यात
क्र		आलेला निधी रूपये
अ)	महानगरपालिका	

अ.	लेखाशिर्ष	अर्थसंकल्पीत करण्यात
क्र		आलेला निधी रूपये
9	मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९१,	४५,६८,०५,००७.००
	महानगरपालिकांना सहाय्य, (००) (७६) स्वच्छ भारत अभियानासाठी	(पंचेचाळीस कोटी अडूसष्ट
	महानगरपालिकांना सहाय्य (केंद्र हिस्सा), ३१, सहायक अनुदाने	लाख पाच हजार सात फक्त)
	(वेतनेतर), (२२१७ ९७५२) योजनांतर्गत	
२	मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९१,	३०,४५,३६,६७१.००
	महानगरपालिकांना सहाय्य, (००) (७७) स्वच्छ भारत अभियानासाठी	(तीस कोटी पंचेचाळीस लाख
	महानगरपालिकांना सहाय्य (राज्य हिस्सा), ३१, सहायक अनुदाने	त्रेसष्ठ हजार सहाशे
	(वेतनेतर), (२२१७ ९७६१) योजनांतर्गत	एकाहत्तर फक्त)
ৰ)	नगरपरिषद	
9	मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९२,	८,५४,१२,३२३.००
	नगरपरिषदांना सहाय्य, (००) (७८) स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत	(आठ कोटी चौपन्न लाख बारा
	नगरपरिषदांना सहाय्य (केंद्र हिस्सा), ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर),	हजार तीनशे तेवीस फक्त)
	(२२१७ ९७७९) योजनांतर्गत	
२	मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९२,	५,६९,४१,५४९.००
	नगरपरिषदांना सहाय्य, (००) (७९) स्वच्छ भारत अभियानासाठी	(पाच कोटी एकोणसत्तर
	नगरपरिषदांना सहाय्य (राज्य हिस्सा), ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर),	लाख एकेचाळीस हजार
	(२२१७ ९७८८) योजनांतर्गत	पाचशे एकोणपन्नास फक्त)
क)	नगरपंचायतींना	
9	मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९३,	५,७७,८२,६७०.००
	नगरपंचायतींना सहाय्य, (००) (०३) स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत	(पाच कोटी सत्त्याहत्तर लाख
	नगरपंचायतींना सहाय्य (केंद्र हिस्सा), ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर),	ब्याऐंशी हजार सहाशे सत्तर
	(२२१७ ९७९७) योजनांतर्गत	फक्त)
२	मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९३,	३,८५,२१,७८०.००
	नगरपंचायतींना सहाय्य, (००) (०४) स्वच्छ भारत अभियानासाठी	(तीन कोटी पंचाऐंशी लाख
	नगरपंचायतींना सहाय्य (राज्य हिस्सा), ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर),	एकवीस हजार सातशे ऐंशी
	(२२१७ ९८०३) योजनांतर्गत	फक्त)

- ४. सदर निधी आहरित करण्यासाठी राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) यांना आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी सदर रकमेचे देयक तयार करून ते अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई यांच्याकडे तात्काळ सादर करून सदर निधी आहरित करून घेण्यात यावा. त्यानुसार या निधीचे वितरण नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना वितरीत करण्याबाबतची कार्यवाही राज्य अभियान संचालक यांनी करावी.
- ५. सदरचा शासन निर्णय हा वित्त विभागाचे निर्णय क्रमांक अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/ अर्थ-३, दिनांक १२ एप्रिल, २०२३ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारान्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

- ६. वित्त विभागाचे निर्णय क्रमांक अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/ अर्थ-३, दिनांक १२ एप्रिल, २०२३ अन्वये ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या बाबीखालील खर्च करण्यास विभागास अधिकार प्राप्त झाले आहेत. सदर शासन निर्णयान्वये केंद्र व राज्य शासनाचा एकूण रुपये १००,००,००,०००/- (रुपये शंभर कोटी फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यात येत आहे.
- ७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०७२४१५४७२८८५२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अनिरुध्द व्यं. जेवळीकर) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २. अपर मुख्य सचिव, वित्त / नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ३. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, मुंबई.
- ४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, नागपूर.
- ५. प्रधान सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
- ६. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद संचालनालय, मुंबई.
- ७. राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी), मुंबई.
- ८. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
- ९. अधिदान व लेखाधिकारी, फोर्ट, मुंबई.
- १०. अधिदान व लेखाधिकारी, अधिदान व लेखा कार्यालय, वांद्रे, मुंबई.
- ११. निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १२. मुख्य लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १३. मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई.
- १४. निवडनस्ती, नवि-३४.